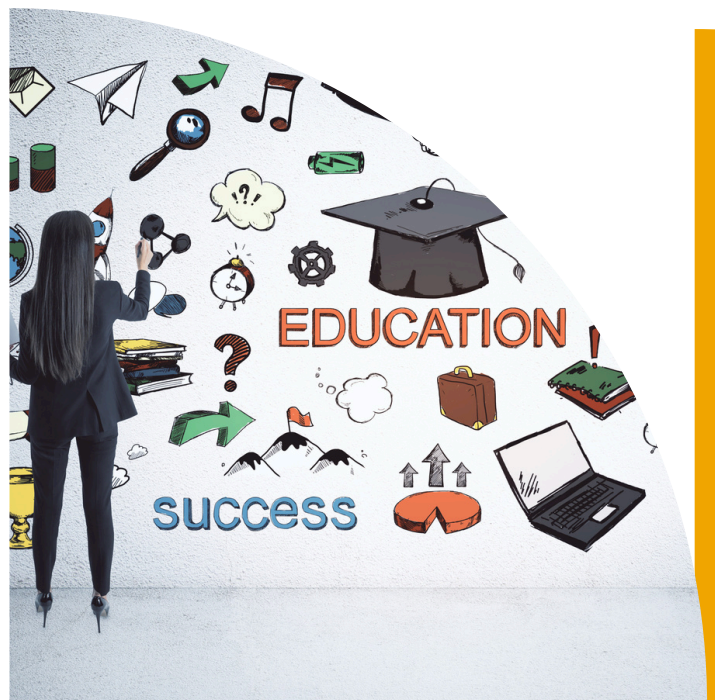

OUTCOME-BASED EDUCATION: OBE

การเรียนรู้แบบเน้นผลลัพธ์

**KNOWLEDGE
MANAGEMENT
REPORT
2026**

การเรียนรู้แบบเน้นผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE)

Outcome-Based Education (OBE) หรือ “การจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์” เป็นแนวคิดทางการศึกษาที่เน้นให้นักเรียนหรือผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยการวางแผนหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลจะถูกกำหนดจากสิ่งที่ผู้เรียนควรสามารถทำได้ เมื่อจบการศึกษา รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการความรู้ (KM) เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นใน 3 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

1 DEVELOPING THE PLOS TO CLOS: การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรสู่ระดับรายวิชา)

แนวคิดพื้นฐานของ Outcome-Based Education Framework

Outcome-Based Education (OBE) เป็นกรอบแนวคิดที่เน้น “การออกแบบการเรียนรู้จากผลลัพธ์ที่พึงประสงค์” กล่าวคือ สิ่งสำคัญที่สุดคือ สิ่งที่ผู้เรียนสามารถทำได้ หลังจากเรียนจบ ไม่ใช่เพียงแค่เนื้อหาที่ครูสอน OBE Framework ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ส่วน ได้แก่:

- ◆ **Clarity of Focus:** เริ่มจากผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุ
- ◆ **Design Down:** ออกแบบการเรียนการสอนจากผลลัพธ์กลับไปหากิจกรรม
- ◆ **High Expectations:** คาดหวังว่าผู้เรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้
- ◆ **Expanded Opportunity:** สร้างโอกาสการเรียนรู้หลายครั้ง จนกว่าจะบรรลุผลลัพธ์

Mastery Learning และ Bloom's Mastery Learning

แนวคิด Mastery Learning โดย Benjamin Bloom สนับสนุนว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถประสบความสำเร็จได้ หากมีเวลาและวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยเน้นว่า:

- ◆ นักเรียนไม่ควรถูกประเมินว่า “เก่ง/ไม่เก่ง” แต่ควรถูกสนับสนุนให้พัฒนาไปสู่ระดับที่กำหนด (mastery)
- ◆ ใช้การสอนที่แบ่งย่อย (modular instruction) และมี feedback อย่างต่อเนื่อง
- ◆ ผู้เรียนมีโอกาสร่วมเสริมและพัฒนาอย่างเป็นรายบุคคล

ใน OBE การใช้แนวคิด Mastery Learning หมายถึง การจัด CLOs ให้ชัดเจนว่า “ผู้เรียนต้องทำอะไรได้บ้าง” และออกแบบการเรียนรู้ให้ช่วยให้ผู้เรียนไปถึงจุดนั้นได้

Expanded Opportunity for Learning Success

เป็นหลักการสำคัญที่สอดคล้องกับ OBE และ Mastery Learning โดยเชื่อว่า:

- ◆ ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้ไม่เท่ากัน แต่ทุกคนมีศักยภาพ
- ◆ การสอนควรออกแบบให้มีโอกาสเพิ่มเติม เช่น
 - การเรียนรู้ซ้ำในรูปแบบที่ต่างกัน
 - แบบฝึกเสริม/บทเรียนออนไลน์
 - กิจกรรมสะท้อนตนเองหรือ Peer Feedback
- ◆ การประเมินผลควรยืดหยุ่น และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงศักยภาพได้หลากหลายรูปแบบ

เพื่อพัฒนา CLOS ที่ครอบคลุมและมีคุณภาพ จำเป็นต้องคำนึงถึง 3 มิติของผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนี้:

- ◆ **Knowledge** (Cognitive domain):
 - การรู้จำ ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์ความรู้
 - ใช้ Bloom's Taxonomy เป็นแนวทาง (Remember, Understand, Apply, Analyze, Evaluate, Create)
- ◆ **Skill** (Psychomotor domain):
 - ทักษะทางปฏิบัติ เช่น ใช้เครื่องมือ ทดลอง วิเคราะห์ผล
 - ต้องมีการออกแบบกิจกรรมและ rubrics ที่ชัดเจน
- ◆ **Attitude** (Affective domain):
 - การพัฒนาเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ
 - มักใช้การประเมินแบบสะท้อนตนเอง การสังเกตพฤติกรรม และการประเมินจากกลุ่มเพื่อน

การพัฒนา CLOs ที่ดีควรมีองค์ประกอบจากทั้งสามมิติ เพื่อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน

การจำแนกชนิดของ CLO ตาม *Domain of Learning*

การเขียน CLO ควรพิจารณาจาก 3 มิติ ของการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Bloom's Taxonomy และการจัดกลุ่มของ OBE Framework ดังนี้:

◆ **Cognitive Domain** (ด้านความรู้)

มุ่งเน้นที่การพัฒนาทางสติปัญญา เช่น ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การประเมิน
คำกริยา: explain, describe, analyze, evaluate, compare, design

ตัวอย่าง CLO:

- สามารถอธิบายกลไกของภูมิคุ้มกันในโรคติดเชื้อได้
- สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางระบาดวิทยาเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง

◆ **Psychomotor Domain** (ด้านทักษะปฏิบัติ)

มุ่งเน้นที่การฝึกฝนทักษะทางกาย การใช้เครื่องมือ การปฏิบัติงานจริง

คำกริยา: demonstrate, perform, operate, measure, construct

ตัวอย่าง CLO:

- สามารถปฏิบัติการแยกเชื้อแบคทีเรียจากตัวอย่างส่งตรวจได้อย่างถูกต้อง
- สามารถใช้กล้องจุลทรรศน์ในการตรวจวิเคราะห์เซลล์ได้

◆ **Affective Domain** (ด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม)

มุ่งเน้นการพัฒนาเจตคติ ค่านิยม ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

คำกริยา: value, appreciate, comply, demonstrate responsibility, participate

ตัวอย่าง CLO:

- สามารถปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการด้วยความรับผิดชอบและยึดหลักความปลอดภัยทางชีวภาพ
- สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้ระดับ Bloom's Taxonomy ในการเขียน CLO

CLO แต่ละข้อควรระบุระดับความคิดตาม Bloom's Revised Taxonomy เพื่อให้สามารถวัดและออกแบบกิจกรรมเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม:

ระดับ	คำอธิบาย	คำกริยาแนะนำ
Remember	จำข้อมูล	list, define, recall
Understand	เข้าใจความหมาย	explain, summarize
Apply	ใช้ในสถานการณ์	use, implement
Analyze	วิเคราะห์องค์ประกอบ	differentiate, organize
Evaluate	ตัดสินคุณภาพ	assess, justify
Create	สร้างสิ่งใหม่	design, construct, develop

ขั้นตอนการพัฒนา PLOs สู่ CLOs

- ◆ วิเคราะห์และกำหนด PLOs ให้ชัดเจน โดยอิงจากอัตลักษณ์บัณฑิตและความต้องการของสังคม/วิชาชีพ
- ◆ จัด Mapping ระหว่าง PLOs กับรายวิชาทั้งหลักสูตร เพื่อดูว่ารายวิชาใดจะสนับสนุน PLOs ใด
- ◆ ออกแบบ CLOs ให้สอดคล้องกับ PLOs
 - ต้องวัดผลได้ (Measurable)
 - เขียนในรูปแบบ Verb + Object + Condition (เช่น สามารถวิเคราะห์ผลการทดลองภายใต้เงื่อนไข...)
- ◆ กำหนดการเรียนการสอนและการประเมินผล ให้ตรงกับระดับของ CLOs ตาม Bloom's Taxonomy
- ◆ สร้างแผนที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Curriculum Mapping / Matrix)
 - แสดงว่าแต่ละ CLO เชื่อมกับ PLOs อย่างไร
 - ระบุระดับความเข้มข้น (เช่น I – Introduce, D – Develop, M – Master)

ข้อควรระวังในการเขียน CLO

- ◆ หลีกเลี่ยงคำกริยาคลุมเครือ เช่น เรียนรู้, เข้าใจ (หากไม่ได้ระบุวิธีวัด)
- ◆ ควรระบุว่า จะประเมินอย่างไร และสามารถสะท้อนผลลัพธ์ได้จริง
- ◆ จำนวน CLO ควรเหมาะสม (ปกติ 3-6 ข้อต่อวิชา) และครอบคลุมทุกมิติที่จำเป็นต้อง Mapping กับ PLOs อย่างชัดเจน

ตัวอย่าง CLO ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน

CLO	Domain	ระดับ Bloom	วิธีการประเมิน
อธิบายหลักการของ antimicrobial resistance	Cognitive	Understand	ข้อสอบ Short Answer
แสดงทักษะการใช้เทคนิค PCR	Psychomotor	Apply	การประเมินในห้อง Lab ด้วย Rubric
แสดงความรับผิดชอบต่อความปลอดภัยทางชีวภาพ	Affective	Value	การสังเกตพฤติกรรม + แบบประเมินตนเอง

การเข้าใจและกำหนด “ชนิดของ CLO” อย่างถูกต้องและหลากหลาย ทำให้สามารถออกแบบรายวิชาที่ครอบคลุมทุกมิติของการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งเป็นหัวใจของการเรียนการสอนในกรอบ Outcome-Based Education และสนับสนุนมาตรฐานคุณภาพระดับชาติและนานาชาติ เช่น TQF และ AUN-QA

2

AUN-QA แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอาเซียน

AUN-QA (ASEAN University Network – Quality Assurance) เป็นกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ได้รับการยอมรับในอาเซียน ซึ่งมุ่งเน้นให้นักศึกษามีคุณภาพและศักยภาพในการแข่งขันระดับนานาชาติ AUN-QA ให้ความสำคัญกับการพัฒนา OBE อย่างเป็นระบบและเน้นการประเมินตามผลลัพธ์ที่แท้จริง

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับ OBE ใน AUN-QA

- ◆ Expected Learning Outcomes (ELOs): กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน
- ◆ Curriculum Structure and Content: โครงสร้างหลักสูตรต้องสอดคล้องกับ ELOs
- ◆ Teaching and Learning Approach: ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการบรรลุ ELOs
- ◆ Student Assessment: การประเมินผลต้องสัมพันธ์กับ CLOs และ ELOs
- ◆ QA of Teaching Staff / Support Services: การพัฒนาอาจารย์และบริการสนับสนุนการเรียนรู้

แนวปฏิบัติ AUN-QA

- ◆ จัดทำ SELF-ASSESSMENT REPORT (SAR) เพื่อแสดงความพร้อม
- ◆ เตรียม EVIDENCES เช่น MAPPING, SYLLABUS, ASSESSMENT TOOLS
- ◆ เน้น PDCA CYCLE (PLAN – DO – CHECK – ACT) ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

Curriculum Design: การออกแบบหลักสูตร

การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design) เป็นกระบวนการสำคัญในการกำหนดทิศทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการสอน และการประเมินผล ปัจจุบันแนวทางการออกแบบหลักสูตรได้เปลี่ยนจากการมุ่งเน้นผู้สอน (Teacher-Centered) ไปสู่การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered) โดยเฉพาะในระบบ Outcome-Based Education (OBE) ซึ่งต้องออกแบบให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

Teacher-Centered Course Design (การออกแบบหลักสูตรที่เน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง)

ลักษณะสำคัญ

- ผู้สอนเป็นผู้กำหนดเนื้อหาและควบคุมการเรียนรู้ทั้งหมด
- เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน
- ผู้เรียนมีบทบาท “รับฟัง” มากกว่า “มีส่วนร่วม”
- ใช้การบรรยายเป็นหลัก และการสอบปลายภาคเป็นเครื่องมือวัดผลหลัก

ข้อดี

- ควบคุมทิศทางการเรียนได้ดี เหมาะกับเนื้อหาที่มีความซับซ้อนสูง
- เหมาะกับกลุ่มผู้เรียนขนาดใหญ่

ข้อจำกัด

- ผู้เรียนมีโอกาสน้อยในการพัฒนาทักษะวิเคราะห์หรือคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ไม่เหมาะกับการเรียนรู้ที่ต้องการการปฏิบัติ หรือการประยุกต์ใช้จริง
- ขาดการ PERSONALIZED LEARNING

● Student-Centered Course Design (การออกแบบหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง)

ลักษณะสำคัญ

- ออกแบบจาก ผลลัพธ์ที่ผู้เรียนควรบรรลุ (Learning Outcomes)
- ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) และการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ผู้เรียนมีบทบาทในการสำรวจ ตั้งคำถาม มีปฏิสัมพันธ์ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- การประเมินผลหลากหลาย เช่น โครงงาน การนำเสนอ การสะท้อนตนเอง
- เชื่อมโยงกับ 3 มิติของการเรียนรู้: ความรู้ (Knowledge), ทักษะ (Skill), เจตคติ (Attitude)

ข้อดี

- เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้
- พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน
- สนับสนุนหลักการของ OBE และ AUN-QA ได้ดี

ข้อจำกัด

- ใช้เวลาและทรัพยากรมากขึ้น
- ผู้สอนต้องมีทักษะการจัดกิจกรรมและประเมินผลที่ซับซ้อนขึ้น
- ต้องมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เทคโนโลยี หรือพื้นที่การเรียนรู้

การเปลี่ยนจากการออกแบบหลักสูตรแบบ Teacher-Centered ไปสู่ Student-Centered เป็นหัวใจสำคัญของแนวคิด Outcome-Based Education เนื่องจากผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการ “สร้าง” ผลลัพธ์การเรียนรู้ ไม่ใช่เพียง “รับ” ความรู้เท่านั้น ในบริบทของอุดมศึกษาและมาตรฐาน AUN-QA แนวทางแบบ Student-Centered จะช่วยส่งเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

3

Assessment for Outcome-Based Education (การประเมินผล เพื่อวัดผลลัพธ์การเรียนรู้)

การประเมินผลในระบบ OBE ต้องสามารถวัดว่า “ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์ตามที่ตั้งไว้หรือไม่” โดยต้องมีการออกแบบเครื่องมือประเมินให้เหมาะสมกับระดับของ CLOs และต้องมีความหลากหลายเพื่อสะท้อนทักษะในมิติต่าง ๆ เช่น ความรู้ ทักษะกระบวนการคิด และทักษะเชิงพฤติกรรม

ประเภทของการประเมิน

- Formative Assessment: การประเมินระหว่างเรียนเพื่อพัฒนา
- Summative Assessment: การประเมินปลายภาคเพื่อวัดผลรวม
- Direct Assessment: เช่น ข้อสอบ รายงาน โครงงาน
- Indirect Assessment: เช่น แบบสอบถามความพึงพอใจ การสะท้อนตนเอง

ตัวอย่างเครื่องมือ

CLO	วิธีการวัด	รูปแบบ	ระดับ Bloom
CLO1	Quiz	Multiple choice	Knowledge
CLO2	Case-based exam	Short answer	Application
CLO3	Project presentation	Rubric	Synthesis & Evaluation

การวิเคราะห์ผล

- สรุปร้อยละของนักศึกษาที่ “ผ่าน” แต่ละ CLO
- ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการสอนและการประเมินรอบถัดไป
- นำเข้าสู่กระบวนการ CQI (Continuous Quality Improvement)

ชนิดของ Assessment (Types of Assessment)

เพื่อวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้อย่างหลากหลายและสอดคล้องกับ CLOS

● Written Assessment (การประเมินแบบข้อเขียน)

การประเมินแบบข้อเขียนเหมาะสำหรับการวัด ความรู้ (Cognitive domain) และการให้เหตุผลทางวิชาการ มีหลายรูปแบบตามระดับของ Bloom's Taxonomy และวัตถุประสงค์การเรียนรู้:

1 Multiple Choice Questions (MCQs)

- ประเมินการจำ การเข้าใจ และการประยุกต์
- มีคำถามและตัวเลือก (OPTION) หลายข้อ (ปกติ 4-5 ข้อ)
- ใช้ในข้อสอบกลาง ข้อสอบเข้า หรือแบบทดสอบออนไลน์ได้ง่าย
- ข้อดี: ตรวจได้เร็ว วัดความรู้ได้กว้าง
- ข้อจำกัด: อาจวัดการคิดเชิงลึกหรือวิเคราะห์ได้น้อย

2 Modified Essay Questions (MEQs)

- เป็นคำถามกรณี (SCENARIO-BASED) ที่มีลำดับคำถามย่อย
- วัดทักษะการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจในบริบท
- ใช้ได้ดีในรายวิชาแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ ฯลฯ
- ข้อดี: วัดการคิดเชิงลึก
- ข้อจำกัด: ตรวจยากกว่า MCQ

3 Short Answer Questions (SAQs)

- ผู้เรียนต้องตอบเป็นคำหรือประโยคสั้น ๆ
- ใช้ประเมินความเข้าใจระดับกลางถึงสูง
- ข้อดี: ตรวจสอบความเข้าใจแท้จริง
- ข้อจำกัด: อาจเกิด BIAS ในการให้คะแนน

4 Essay Questions

- ผู้เรียนเขียนตอบในรูปแบบบรรยาย
- เหมาะกับการวัดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็น
- ข้อดี: วัดทักษะการเขียนและความเข้าใจเชิงลึก
- ข้อจำกัด: ตรวจยาก ใช้เวลานาน ต้องมี RUBRIC ชัดเจน

Clinical and Performance-Based Assessment

การประเมินในบริบทการปฏิบัติจริงหรือจำลอง เหมาะสำหรับวัด ทักษะ (Psychomotor domain) และ เจตคติ (Affective domain)

1 Objective Structured Clinical Examination (OSCE)

- เป็นการประเมินหมุนเวียนตามสถานี (STATION) ที่มีเวลาและภารกิจชัดเจน
- ใช้ในสาขาแพทยศาสตร์ พยาบาล ทันตแพทย์ ฯลฯ
- ประเมินทั้งการซักประวัติ ตรวจร่างกาย การสื่อสาร การตัดสินใจ
- ข้อดี: วัดทักษะอย่างเป็นระบบ ตรวจสอบได้
- ข้อจำกัด: ใช้ทรัพยากรสูง (บุคลากร ผู้ป่วยจำลอง)

2 Mini-CEX (Mini Clinical Evaluation Exercise)

- การประเมินในสถานการณ์จริงของคลินิก
- ผู้สอนสังเกตและให้ FEEDBACK ทันที
- เหมาะกับการพัฒนาต่อเนื่อง (FORMATIVE ASSESSMENT)
- ข้อดี: สะท้อนพฤติกรรมจริง
- ข้อจำกัด: ขึ้นกับผู้ประเมินและต้องมี TRAINING

3 Direct Observation of Procedural Skills (DOPS)

- ใช้ประเมินทักษะการทำหัตถการ เช่น เจาะเลือด เข็มแผล ฯลฯ
- ประเมินสังเกตและให้คะแนนตาม CHECKLIST
- ข้อดี: ชัดเจน วัดการปฏิบัติจริง
- ข้อจำกัด: ต้องจัดเวลาประเมินอย่างเป็นระบบ

4 Logbook / Portfolio / Reflective Journal

- เป็นหลักฐานสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ ความรับผิดชอบ และการพัฒนาตนเอง
- เหมาะกับการประเมิน ด้านเจตคติ (AFFECTIVE) และ การเรียนรู้ระยะยาว
- ข้อดี: วัดพฤติกรรมที่ไม่สามารถเห็นจากข้อสอบ
- ข้อจำกัด: ต้องมีการให้ FEEDBACK ที่มีคุณภาพ

ตารางสรุปชนิดของการประเมิน

ประเภท	ตัวอย่าง	วัตถุประสงค์ที่วัดได้ดี	Domain
MCQ	ข้อสอบปรนัย	ความรู้ ความเข้าใจ	Cognitive
MEQ	กรณีศึกษา	การวิเคราะห์ ตัดสินใจ	Cognitive
Essay	เขียนตอบ	สังเคราะห์ วิเคราะห์	Cognitive
OSCE	สถานีซีกประวัติ/ตรวจร่างกาย	ทักษะคลินิก การสื่อสาร	Psychomotor / Affective
Mini-CEX	ประเมินในคลินิกจริง	การปฏิบัติและเจตคติ	Psychomotor / Affective
DOPS	หัตถการ	ทักษะปฏิบัติที่เป็นขั้นตอน	Psychomotor
Logbook / Portfolio	รายงานประสบการณ์	ความรับผิดชอบ การสะท้อนตนเอง	Affective

การเลือกชนิดของการประเมินควร สอดคล้องกับ CLO และระดับความสามารถที่ต้องการวัด (ตาม BLOOM'S TAXONOMY และ 3 LEARNING DOMAINS) โดยใช้การประเมินที่หลากหลายและครอบคลุมทั้ง ความรู้ ทักษะ และเจตคติ จะช่วยสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริง และช่วยให้การเรียนรู้ตามแนวทาง OUTCOME-BASED EDUCATION มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้

บทสรุป

Outcome-Based Education เป็นแนวคิดสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยเน้นผลลัพธ์ที่ผู้เรียนสามารถแสดงออกได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม โดยการทำงานต้องเริ่มจากการเชื่อมโยง PLOs กับ CLOs อย่างชัดเจน การใช้กรอบ AUN-QA เพื่อประกันคุณภาพ และการออกแบบการประเมินผลที่เหมาะสมกับผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ รายงานนี้มุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือในระดับคณะ/หลักสูตร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพตามหลักสากล

